

У К Р А І Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

Р І Ш Е Н Н Я

**Про затвердження Програми правової освіти населення
Одеської області на 2019-2022 роки**

Відповідно до пункту 16 частини 1 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою організаційного та фінансового забезпечення реалізації регіональної політики в сфері правової освіти населення обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму правової освіти населення Одеської області на 2019-2022 роки (далі - Програма), що додається.

2. Одеській обласній державній адміністрації при підготовці проектів рішень обласної ради про внесення змін до рішення про обласний бюджет Одеської області на 2019 рік, про обласний бюджет Одеської області на 2020-2022 роки щорічно передбачати кошти на фінансування заходів, визначених Програмою.

3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійні комісії обласної ради з питань освіти, науки, молодіжної політики, спорту, культури та туризму і з питань правової політики, забезпечення законності та правопорядку, боротьби з організованою злочинністю та корупцією.

Голова обласної ради

А.І. Урбанський

19 червня 2019 року
№ 955-VII

Додаток
до рішення обласної ради
від 19 червня 2019 року
№ 955-VII

Програма
правової освіти населення
Одеської області
на 2019-2022 роки

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Програма правової освіти населення Одеської області на 2019-2022 роки розроблена відповідно до Національної програми правової освіти населення, затвердженої Указом Президента України від 18 жовтня 2001 року № 992/2001. Реалізація завдань і заходів Програми спрямована на підвищення рівня правової освіти населення.

Становлення України як демократичної, правової держави, формування засад громадянського суспільства зумовлюють необхідність підвищення рівня правової культури населення, потребують вирішення питання подальшого розвитку правосвідомості населення, подолання правового нігілізму, задоволення потреб громадян в одержанні знань про право. Це може бути забезпечено, насамперед, шляхом удосконалення правової освіти населення.

Національна програма правової освіти населення, затверджена Указом Президента України від 18 жовтня 2001 року № 992/2001, передбачає подальше створення необхідних умов для набуття широкими верствами населення правових знань та навичок у їх застосуванні, забезпечення доступу громадян до джерел правової інформації, а також визначає основні напрями правопросвітницької діяльності та першочергові заходи щодо їх реалізації.

Відповідно до статті 59 Конституції України кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно.

У сучасному світі рівень правового захисту прав та свобод людини і громадянина є ключовим показником демократизму суспільства та держави. У демократичній, правовій державі кожне право особи, закріплене належним чином, забезпечується всією повнотою влади.

Підвищення рівня правової поінформованості населення, а також забезпечення доступу населення області до актуальної інформації про державу і право здійснюються шляхом висвітлення актуальних правових питань, змін у чинному законодавстві у засобах масової інформації, зокрема випуску газети «Одеський юридичний вісник», виготовлення та розповсюдження спеціальних видань (інформаційних бюлетенів, пам'яток, посібників, буклетів тощо) правороз'яснювального спрямування, які сприяють самоосвіті населення з питань держави і права.

За результатами проведеного Головним територіальним управлінням юстиції в Одеській області анкетування зі 100 % опитуваних добре обізнані з поняттям правової допомоги лише 51,2 %.

Окрім того, основним джерелом правової освіти більшість опитуваних (а саме – 37,8 %) вважають інтернет.

Варто зазначити, що 40,6 % опитуваних намагаються знати свої права і готові їх відстоювати.

Серед тем, які є актуальними для висвітлення під час проведення правопросвітницьких заходів:

- щодо реалізації державної правової політики зацікавились 12 % опитуваних;
- щодо змін у чинному законодавстві - 23 %;
- щодо актуальних питань законодавства – 22,3 %;
- щодо форм та методів захисту порушених прав – 46,8 %.

Однак, зважаючи на те, що стан правової освіти, правової свідомості та правової культури суспільства суттєво відстає від європейський стандартів, існує гостра проблема нігілістичного ставлення громадян до права і правових цінностей, що охороняються державою.

У зв'язку з цим виникає потреба посилення ролі правової освіти, формування високого рівня правової культури суспільства і кожної людини, здатної до сприйняття інноваційних процесів у суспільстві.

2. Визначення мети Програми

Метою Програми є підвищення загального рівня правової обізнаності та вдосконалення системи правової освіти населення області, набуття громадянами необхідного рівня правових знань, формування у них поваги до права.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

Основними шляхами і засобами реалізації Програми є:

- затвердження гуманістичних правових ідей, загальнолюдських та національних правових цінностей, високих моральних засад у суспільному житті;
- визнання правової освіти населення одним із основних чинників формування високої правосвідомості та правової культури окремих громадян і всього суспільства;
- активна участь в організації й здійсненні заходів з правової освіти населення органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, навчальних та культурних закладів, наукових установ, видавництв та видавничих організацій, засобів масової інформації та поєднання комплексу заходів у сфері правової освіти, що здійснюються цими органами, організаціями, закладами й установами;
- органічне поєднання правової освіти із загальною середньою, професійно-технічною та вищою освітою;
- розроблення сучасної методологічної бази для реалізації усіх напрямів та форм правоосвітньої діяльності;
- поліпшення умов для здійснення творчої, благодійної й іншої суспільнокорисної діяльності у сфері правової освіти;
- залучення громадян до участі в удосконаленні системи правової освіти;

- сприяння самоосвіті населення з питань права і держави;
- забезпечення відкритості правової інформації, доступу всіх верств населення до її джерел;
- систематичне і безперервне поширення серед населення знань про право і державу, в тому числі шляхом оприлюднення в офіційних виданнях, інших засобах масової інформації нормативно-правових актів, видання офіційних збірників актів законодавства та коментарів до них, широкого розповсюдження правової літератури;
- безпосередня участі юристів у поширенні правових знань.

Фінансування Програми здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок коштів, виділених у встановленому порядку з обласного бюджету.

Обсяги фінансування уточнюються під час складання проекту обласного бюджету на відповідний рік в межах наявного фінансового ресурсу.

Ресурсне забезпечення Програми правової освіти населення Одеської області на 2019-2022 роки наведено в додатку 2 до Програми.

Паспорт Програми містить загальну інформацію про розробників, виконавців і учасників Програми та її фінансування.

4. Напрями діяльності та заходи Програми

Основними заходами Програми є:

- підвищення рівня правової підготовки населення, насамперед, учнівської та студентської молоді;
- викладачів правових дисциплін та журналістів, які висвітлюють правову тематику;
- створення належних умов для набуття громадянами знань про свої права, свободи й обов'язки;
- широке інформування населення про правову політику держави та законодавство;
- вдосконалення системи правової освіти населення, збереження і розвиток вітчизняних традицій у цій сфері.

Напрямами Програми визначено:

- координаційно-методична діяльність у сфері правової освіти населення;
- підвищення рівня викладання правових дисциплін у навчальних закладах області;
- здійснення комплексу правоосвітніх заходів виховного, навчального й інформаційного характеру для учнівської та студентської молоді;
- інформування населення області через засоби масової інформації про актуальне законодавство та його реалізацію.

Напрями діяльності та заходи Програми правової освіти населення Одеської області на 2019-2022 роки наведені у додатку 3 до Програми.

5. Очікувані результати та ефективність Програми

Реалізація Програми сприятиме:

- підвищенню рівня правової обізнаності населення Одеської області на 20%;
- набуттю студентами-юристами навичок правозастосування (щорічно до 300 осіб);
- підвищенню кваліфікації працівників юридичних служб, формуванню у громадян поваги до права, загальнолюдських, правових цінностей, а також подоланню правового нігілізму (щорічно до 200 осіб);
- поліпшенню якості підготовки викладачів правових дисциплін та підвищенню ефективності викладення цих дисциплін у загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах і закладах післядипломної освіти для 100 викладачів;
- наданню сучасної методологічної бази навчальним закладам для реалізації усіх напрямів та форм правоосвітньої діяльності для закладів загальної середньої освіти – до 500 закладів, для закладів професійної (професійно-технічної) освіти – до 70 та для закладів вищої освіти – до 50;
- набуттю нових знань про зміни чинного законодавства, про практику застосування законодавства;
- підвищенню рівня правової освіти учнівської та студентської молоді до 30%;
- сприянню самоосвіті населення з питань держави і права (випуск та розповсюдження спеціальних видань правороз'яснювального характеру);
- підвищення рівня правової поінформованості населення (забезпечення висвітлення в телерадіопередачах актуальних правових питань, видання газети «Одеський юридичний вісник»).

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Відповідальним виконавцем Програми є Головне територіальне управління юстиції в Одеській області.

Безпосередній контроль за виконанням заходів Програми здійснює відповідальний виконавець, а за цільовим та ефективним використанням коштів - головний розпорядник коштів.

Відповідальний виконавець Програми щороку до 15 липня та до 15 січня готує і подає Департаменту економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації узагальнену інформацію про стан виконання Програми та пояснювальну записку про роботу співвиконавців Програми щодо її виконання, у разі невиконання - обґрунтування причин.

Після закінчення встановленого строку виконання Програми відповідальний виконавець Програми складає підсумковий звіт про результати її виконання та надає його Департаменту економічної політики та стратегічного

планування обласної державної адміністрації разом із пояснювальною запискою не пізніше ніж у тримісячний строк після закінчення встановленого строку її виконання.

Пояснювальна записка до звіту має містити таку інформацію: досягнення мети Програми, рівень виконання запланованих результативних показників, причини невиконання або недосягнення очікуваних результатів.

Відповідальний виконавець публікує основні результати реалізації Програми, крім інформації, що містить державну таємницю, в офіційних засобах масової інформації та/або розміщує його на відповідному веб-сайті.

Додаток 1
до Програми

**Паспорт Програми правової освіти населення
Одеської області на 2019-2022 роки**

1	Ініціатор розроблення Програми	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області
2	Розробник Програми	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області
3	Співрозробники Програми (у разі наявності)	Юридичне управління апарату Одеської обласної державної адміністрації
4	Відповідальний виконавець Програми	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області
5	Учасники Програми	Структурні підрозділи Одеської обласної державної адміністрації: Департамент освіти і науки; управління культури національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини; Департамент соціальної та сімейної політики; Департамент екології та природних ресурсів; Департамент економічної політики та стратегічного планування; Головне територіальне управління юстиції в Одеській області; молодіжні громадські організації та ін.
6	Термін реалізації Програми	2019-2022 роки
7	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Обласний бюджет
8	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього,	1032000 грн
	у тому числі: коштів обласного бюджету	1032000 грн

Додаток 2
до Програми**Ресурсне забезпечення Програми правової освіти населення Одеської області на 2019-2022 роки**

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Усього витрат на виконання Програми (грн)
Всього грн, у тому числі:	258000	258000	258000	258000	1032000
- обласний бюджет	258000	258000	258000	258000	1032000

Додаток 3
до Програми

Напрями діяльності та заходи Програми правової освіти населення Одеської області на 2019-2022 роки

№ з/п	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість) грн, у тому числі:					Очікуваний результат
					Всього	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	
I. Координаційно-методична діяльність у сфері правової освіти населення										
1.1	Забезпечення проходження практики студентською молоддю, яка навчається в юридичних навчальних закладах	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	-	-	-	-	-	Набуття студентами-юристами навичок правозастосування
1.2	Вивчення попиту на юридичну літературу в бібліотеках Одеської області	2019-2022 роки	Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації; Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	-	-	-	-	-	Визначення популярних видань та видавництв правового спрямування
1.3	Проведення постійно діючих щомісячних семінарів щодо підвищення кваліфікації працівників юридичних служб	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	-	-	-	-	-	Підвищення кваліфікації працівників юридичних служб

№ з/п	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість) грн, у тому числі:					Очікуваний результат
					Всього	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	
1.4	Організація проведення тематичних конференцій, семінарів, симпозіумів тощо. Організація роботи щодо правової освіти громадян у бібліотеках області шляхом проведення книжкових виставок, оглядів юридичної літератури та інформування про нові видання	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області; Департамент освіти і науки облдержадміністрації; управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації	Обласний бюджет	20000,0	5000,0	5000,0	5000,0	5000,0	Підвищення рівня правової культури населення області. Проведення не менше 20 тематичних конференцій, семінарів, симпозіумів тощо
1.5	Проведення заходів з поширення серед населення знань про право і державу, інформування громадян про правову політику держави, стан законності та правопорядку, забезпечення прав і свобод людини	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	-	-	-	-	-	Формування у громадян поваги до права, загальнолюдських правових цінностей, а також подолання правового нігілізму
II. Підвищення рівня викладання правових дисциплін у навчальних закладах області										
2.1	Вивчення та аналіз стану викладання правових дисциплін у закладах освіти	2019-2022 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації; Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	-	-	-	-	-	Підвищення рівня викладання правових дисциплін у навчальних закладах

№ з/п	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість) грн, у тому числі:					Очікуваний результат
					Всього	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	
2.2	Розроблення методичних матеріалів щодо поліпшення стану викладання правових дисциплін у закладах освіти	2019-2022 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації; Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	-	-	-	-	-	Забезпечення сучасною методологічною базою навчальних закладів для реалізації усіх напрямів та форм правоосвітньої діяльності
2.3	Підвищення кваліфікації викладачів правознавства закладів загальної середньої освіти, закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Забезпечення проведення навчально-методичних семінарів для викладачів правових дисциплін із залученням наукових працівників та фахівців-практиків у галузі права	2019-2022 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації; Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	24000,0	6000,0	6000,0	6000,0	6000,0	Підвищення якості (рівня) підготовки викладачів правових дисциплін та ефективності викладання правових курсів у навчальних закладах. Набуття нових знань про зміни чинного законодавства, про практику застосування законодавства
III. Здійснення комплексу правоосвітніх заходів виховного, навчального та інформаційного характеру для учнівської та студентської молоді										

№ з/п	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість) грн, у тому числі:					Очікуваний результат
					Всього	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	
3.1	Проведення тижнів правових знань у червні - до Дня Конституції України, у серпні - до Дня Незалежності України, у жовтні - до Дня юриста та у грудні - до Дня захисту прав людини. Проведення учнівських конференцій та круглих столів з актуальних питань правової освіти	2019-2022 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	16000,0	4000,0	4000,0	4000,0	4000,0	Підвищення рівня правової освіти учнівської та студентської молоді. Проведення не менше 10 учнівських конференцій та круглих столів з актуальних питань правової освіти
3.2	Проведення Одеського регіонального турніру серед школярів 11 класів з правознавства "Майбутній юрист"	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	24000,0	6000,0	6000,0	6000,0	6000,0	Підвищення рівня правової освіти учнівської молоді
3.3	Проведення Правового блицтурніру серед вищих навчальних закладів Одеської області	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	24000,0	6000,0	6000,0	6000,0	6000,0	Підвищення рівня правової освіти студентської молоді
3.4	Проведення анкетування учнівської та студентської молоді з метою з'ясування рівня правових знань	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області; Департамент освіти і науки	Обласний бюджет	4000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	Виявлення рівня правової освіти учнівської та студентської

№ з/п	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість) грн, у тому числі:					Очікуваний результат
					Всього	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	
			облдержадміністрації							молоді
3.5	Проведення тижнів, декад показів кінофільмів на морально-правову тематику, організація занять молоді у кінолекторіях	2019-2022 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації; управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації	Обласний бюджет	16000,0	4000,0	4000,0	4000,0	4000,0	Підвищення рівня правової поінформованості молоді
3.6	Проведення правового конкурсу дитячих робіт «Кінофестиваль»	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області; Департамент освіти і науки облдержадміністрації	Обласний бюджет	80000,0	20000,0	20000,0	20000,0	20000,0	Підвищення рівня правової освіти молоді
IV. Інформування населення області через засоби масової інформації про чинне законодавство та його реалізацію										
4.1	Забезпечення висвітлення змін у законодавстві через друковані засоби масової інформації	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	20000,0	5000,0	5000,0	5000,0	5000,0	Підвищення рівня правової поінформованості населення області
4.2	Забезпечення висвітлення в телерадіопередачах актуальних правових питань із залученням керівників місцевих органів влади, вчених, фахівців у галузі права	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області; Департамент освіти і науки облдержадміністрації	Обласний бюджет	60000,0	15000,0	15000,0	15000,0	15000,0	Підвищення рівня правової поінформованості населення
4.3	Сприяння створенню молодіжних	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в	Обласний бюджет	100000,0	25000,0	25000,0	25000,0	25000,0	Підвищення рівня правових

№ з/п	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість) грн, у тому числі:					Очікуваний результат
					Всього	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	
	телерадіопередач з актуальних правових питань		Одеській області; Департаменти освіти і науки облдержадміністрації; соціальної та сімейної політики облдержадміністрації; молодіжні громадські організації							знань молоді
4.4	Сприяння виданню газети «Одеський юридичний вісник»	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	240000,0	60000,0	60000,0	60000,0	60000,0	Забезпечення доступу населення області до актуальної інформації про державу і право через спеціалізоване місцеве видання
4.5	Сприяння створенню, друку та розповсюдженню спеціальних видань (інформаційні бюлетені, пам'ятки, посібники, буклети тощо) правороз'яснювального спрямування	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області; Департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; соціальної та сімейної політики; екології та природних ресурсів; апарат облдержадміністрації	Обласний бюджет	400000,0	100000,0	100000,0	100000,0	100000,0	Сприяння самоосвіті населення з питань держави і права
4.6	Розміщення	2019-2022	Головне територіальне	Обласний	-	-	-	-	-	Сприяння

№ з/п	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість) грн, у тому числі:					Очікуваний результат
					Всього	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	
	правороз'яснювальної інформації на офіційних сторінках в мережі Internet	роки	управління юстиції в Одеській області; Департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; соціальної та сімейної політики; економічної політики та стратегічного планування; екології та природних ресурсів; апарат облдержадміністрації	бюджет						самоосвіті населення з питань держави і права
V. Надання безоплатної правової допомоги										
5.1	Надання безоплатної правової допомоги через мережу громадських приймалень	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області	Обласний бюджет	-	-	-	-	-	Сприяння підвищенню рівня правової обізнаності населення
5.2	Організація та здійснення мобільної правової допомоги	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області; Департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; соціальної та сімейної політики; екології та природних ресурсів; апарат облдержадміністрації	Обласний бюджет	-	-	-	-	-	Покращення можливості доступу до безоплатної правової допомоги, підвищення рівня правової обізнаності населення
5.3	Проведення семінарів, тренінгів тощо для осіб,	2019-2022 роки	Головне територіальне	Обласний бюджет	4000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	Підвищення якості надання

№ з/п	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість) грн, у тому числі:					Очікуваний результат
					Всього	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	
	що надають безоплатну правову допомогу, забезпечення таких осіб методичними матеріалами		управління юстиції в Одеській області; Департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; соціальної та сімейної політики; екології та природних ресурсів; апарат облдержадміністрації							безоплатної правової допомоги, удосконалення правових знань осіб, що надають безоплатну правову допомогу
VI. Діяльність міжвідомчої координаційно-методичної ради з питань правової освіти населення										
6.1	Проведення щоквартальних засідань МКМР	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області; Одеська обласна державна адміністрація	Обласний бюджет	-	-	-	-	-	Покращення координації діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, навчальних та культурних закладів у сфері правової освіти
6.2	Проведення виїзних засідань МКМР	2019-2022 роки	Головне територіальне управління юстиції в Одеській області;	Обласний бюджет	-	-	-	-	-	Покращення координації діяльності

№ з/п	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість) грн, у тому числі:					Очікуваний результат
					Всього	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	
			Одеська обласна державна адміністрація							органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, навчальних та культурних закладів у сфері правової освіти
Всього за Програмою				Обласний бюджет	1032000,0	258000,0	258000,0	258000,0	258000,0	